

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาระดับภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายจากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (Mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองเฉลี่ย (Sum of Squares)
df	แทน	ค่าที่ระดับความเป็นอิสระของการผันแปร (degree of freedom)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสอง (Mean of Squares)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญในการแจกแจงความแปรปรวนของตัวแปรอิสระตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไป
t	แทน	สถิติที่ใช้ในการทดสอบ t-distribution
P	แทน	ค่าสำคัญทางสถิติทดสอบ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ ระดับภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยรวมและรายด้าน โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (Arithmetic mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. เปรียบเทียบระดับภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ประสิทธิภาพในการทำงาน และอายุของผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนของประชากร One-way ANOVA

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการลดระดับภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ใช้การวิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ (Percentage)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย ระดับภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 154)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก	56	36.37
ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง	63	40.90
ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่	32	20.78
ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	3	1.95
รวม	154	100

จากตารางที่ 2 พบว่า สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งสามารถอธิบายลักษณะต่าง ๆ ได้ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 36.37 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 40.90 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 20.78 และเป็นผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.95

2. การวิเคราะห์ระดับภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยรวม ปรากฏผลดังตารางที่ 3-5

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1

จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ภาวะความเครียด ของผู้บริหาร สถานศึกษา	ขนาดสถานศึกษา												ระดับ ความ เครียด		
	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่			ขนาดใหญ่พิเศษ				รวม	
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล			\bar{X}
1. ด้านสัมพันธภาพ ระหว่างบุคคล	3.20	0.64	ปานกลาง	3.31	0.61	ปานกลาง	3.63	0.67	มาก	3.42	0.69	ปานกลาง	3.28	0.83	ปานกลาง
2. ด้านตัวงาน	3.19	0.68	ปานกลาง	3.21	0.83	ปานกลาง	3.44	0.84	ปานกลาง	3.60	0.75	มาก	3.75	0.73	มาก
3. ด้านความสนใจ ในการทำงาน	3.10	0.71	ปานกลาง	3.17	0.75	ปานกลาง	3.17	0.75	ปานกลาง	3.34	0.64	ปานกลาง	3.14	0.74	ปานกลาง
รวม	3.07	0.59	ปานกลาง	3.28	0.74	ปานกลาง	3.39	0.82	ปานกลาง	3.36	0.65	ปานกลาง	3.24	0.64	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ได้แก่ ด้านตัวงาน ($\bar{X} = 3.75$) ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 3.28$) และด้านความสนใจในการทำงาน ($\bar{X} = 3.14$)

เมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยเฉลี่ยแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 มีระดับภาวะความเครียด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$) และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 3.20$) ด้านตัวงาน ($\bar{X} = 3.19$) และด้านความสนใจในการทำงาน ($\bar{X} = 3.10$)

เมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยเฉลี่ยแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง ในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 มีระดับภาวะความเครียด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 3.31$) ด้านตัวงาน ($\bar{X} = 3.21$) และด้านความสนใจในการทำงาน ($\bar{X} = 3.17$)

เมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยเฉลี่ยแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ ในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 มีระดับภาวะความเครียด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$) และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 3.63$) ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ด้านตัวงาน ($\bar{X} = 3.44$) และด้านความสนใจในการทำงาน ($\bar{X} = 3.17$)

เมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยเฉลี่ยแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ พิเศษในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 มีระดับภาวะความเครียด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ ด้านตัวงาน ($\bar{X} = 3.60$) ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 3.42$) และด้านความสนใจในการทำงาน ($\bar{X} = 3.34$)

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์

การทำงาน โดยรวมและรายด้าน

ภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์การทำงาน										ระดับ ความเครียด		
	น้อยกว่า 10 ปี					มากกว่า 10 ปี						รวม	
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}		S.D.	
1. ด้านสัมพันธภาพส่วนบุคคล	3.34	0.69	ปานกลาง	3.37	0.67	ปานกลาง	3.28	0.83	ปานกลาง	3.28	0.83	ปานกลาง	
2. ด้านตัวงาน	3.26	0.67	ปานกลาง	3.29	0.92	ปานกลาง	3.75	0.73	มาก	3.75	0.73	มาก	
4. ด้านความสนใจในงาน	3.21	0.57	ปานกลาง	3.24	0.76	ปานกลาง	3.14	0.74	ปานกลาง	3.14	0.74	ปานกลาง	
รวม	3.26	0.55	ปานกลาง	3.25	0.70	ปานกลาง	3.24	0.64	ปานกลาง	3.24	0.64	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ได้แก่ ด้านตัวงาน ($\bar{X} = 3.75$) ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 3.28$) และด้านความสนใจในการทำงาน ($\bar{X} = 3.14$)

เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์การทำงานของผู้บริหาร พบว่า โดยเฉลี่ยแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี ในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 มีระดับภาวะความเครียด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$) และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 3.34$) ด้านตัวงาน ($\bar{X} = 3.26$) และด้านความสนใจในการทำงาน ($\bar{X} = 3.21$)

เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์การทำงานของผู้บริหาร พบว่า โดยเฉลี่ยแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี ในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 มีระดับภาวะความเครียด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 3.37$) ด้านตัวงาน ($\bar{X} = 3.29$) และด้านความสนใจในการทำงาน ($\bar{X} = 3.24$)

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน ตามอายุของผู้บริหาร

โดยรวมและรายด้าน

ภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา	อายุของผู้บริหาร								ระดับ ความเครียด		
	น้อยกว่า 50 ปี				มากกว่า 50 ปี					รวม	
	\bar{X}	S.D.	แปลผล		\bar{X}	S.D.	แปลผล			\bar{X}	S.D.
1. ด้านสัมพันธภาพส่วนบุคคล	3.30	0.61	ปานกลาง		3.21	0.63	ปานกลาง		3.28	0.83	ปานกลาง
2. ด้านตัวงาน	3.15	0.57	ปานกลาง		3.20	0.76	ปานกลาง		3.75	0.73	มาก
3. ด้านความสนใจในงาน	3.25	0.46	ปานกลาง		3.13	0.85	ปานกลาง		3.14	0.74	ปานกลาง
รวม	3.32	0.51	ปานกลาง		3.22	0.80	ปานกลาง		3.24	0.64	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่า ระดับภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตามอายุของผู้บริหาร อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ได้แก่ ด้านตัวงาน ($\bar{x} = 3.75$) ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ($\bar{x} = 3.28$) และด้านความสนใจในการทำงาน ($\bar{x} = 3.14$)

เมื่อพิจารณาตามอายุของผู้บริหาร พบว่า โดยเฉลี่ยแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอายุการทำงานน้อยกว่า 50 ปี ในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 มีระดับภาวะความเครียด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.32$) และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ($\bar{x} = 3.30$) ด้านความสนใจในการทำงาน ($\bar{x} = 3.25$) และด้านตัวงาน ($\bar{x} = 3.15$)

เมื่อพิจารณาตามอายุของผู้บริหาร พบว่า โดยเฉลี่ยแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอายุการทำงานมากกว่า 50 ปี ในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 1 มีระดับภาวะความเครียด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.22$) และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ($\bar{x} = 3.21$) ด้านตัวงาน ($\bar{x} = 3.20$) และด้านความสนใจในการทำงาน ($\bar{x} = 3.13$)

3. แสดงผลเปรียบเทียบภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ประสิทธิภาพในการทำงาน และอายุของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมทุกด้าน ปรากฏผลดังตารางที่ 6-7

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวม

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	1.95	3.00	0.65	1.50	.000*
ภายในกลุ่ม	76.00	170.00	0.43		
รวม	79.99	182.00			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 พบว่า ภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบ ระดับภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา	ขนาดสถานศึกษา										F	p
	ขนาดเล็ก (N = 56)		ขนาดกลาง (N = 56)		ขนาดใหญ่ (N = 56)		ขนาดใหญ่พิเศษ (N = 56)		\bar{X}	S.D.		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.				
1. ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล	3.20	0.64	3.31	0.61	3.63	0.67	3.42	0.69	3.42	0.69	3.857	.002*
2. ด้านดวงาน	3.19	0.68	3.21	0.83	3.44	0.84	3.60	0.75	3.60	0.75	4.585	.003*
3. ด้านความสนใจในการทำงาน	3.10	0.71	3.17	0.75	3.19	0.75	3.34	0.64	3.34	0.64	2.818	.001*
รวม	3.07	0.59	3.28	0.74	3.39	0.82	3.39	0.65	3.39	0.65	5.345	.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 พบว่า ภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD. (Least Significant Different) ของ Scheffe' ดังตารางที่ 8-10

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบ ระดับภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล

ภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา		ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก (N = 56)	ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง (N = 63)	ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ (N = 32)	ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ (N = 3)
ตำแหน่ง	\bar{x}	3.20	3.31	3.63	3.42
ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก (N = 56)	3.20	-	0.20	0.01*	0.80
ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง (N = 63)	3.31		-	0.70	0.02*
ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ (N = 32)	3.63			-	0.10
ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ (N = 3)	3.42				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 พบว่า

1. ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก มีภาวะความเครียดด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคลแตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่
2. ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง มีภาวะความเครียดด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคลแตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านตัวงาน

ภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา		ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก (N=56)	ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง (N=63)	ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ (N=32)	ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ (N=3)
ตำแหน่ง	\bar{x}	3.19	3.21	3.44	3.60
ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก (N=56)	3.19	-	0.15	0.32	0.00*
ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง (N=63)	3.21		-	0.09	0.01*
ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ (N=32)	3.44			-	0.10
ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ (N=3)	3.60				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 9 พบว่า

1. ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก มีภาวะความเครียด ด้านตัวงาน แตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ
2. ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง มีภาวะความเครียด ด้านตัวงาน แตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบ ภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา
ด้านความสนใจในการทำงาน

ภาวะความเครียดในการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา		ผู้บริหาร สถานศึกษา ขนาดเล็ก (N = 56)	ผู้บริหาร สถานศึกษา ขนาดกลาง (N = 63)	ผู้บริหาร สถานศึกษา ขนาดใหญ่ (N = 32)	ผู้บริหาร สถานศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ (N = 3)
ตำแหน่ง	\bar{x}	3.10	3.17	3.19	3.34
ผู้บริหารสถานศึกษา ขนาดเล็ก (N = 56)	3.10	-	0.36	0.00*	0.25
ผู้บริหารสถานศึกษา ขนาดกลาง (N = 63)	3.17	-	-	0.09	0.43
ผู้บริหารสถานศึกษา ขนาดใหญ่ (N = 32)	3.19	-	-	-	0.01*
ผู้บริหารสถานศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ (N = 3)	3.34	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 พบว่า

1. ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก มีภาวะความเครียดด้านความสนใจในการทำงานแตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่
2. ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีภาวะความเครียด ด้านความสนใจในการทำงานแตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบ ภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน
โดยรวมและรายด้าน

ภาวะความเครียดของผู้บริหาร สถานศึกษา	ประสบการณ์การทำงาน	\bar{X}	S.D.	df	p
1. ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล	น้อยกว่า 10 ปี	3.34	0.69	154	0.54
	10 ปี ขึ้นไป	3.37	0.67		
2. ด้านตัวงาน	น้อยกว่า 10 ปี	3.26	0.67	154	0.01*
	10 ปี ขึ้นไป	3.29	0.92		
3. ด้านความสนใจในการทำงาน	น้อยกว่า 10 ปี	3.21	0.57	154	0.00*
	10 ปี ขึ้นไป	3.21	0.76		
ผลรวมภาวะความเครียด	น้อยกว่า 10 ปี	3.26	0.55	154	0.14
	10 ปี ขึ้นไป	3.25	0.70		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 11 พบว่า ภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยรวมทุกด้าน
ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันจำนวน 2 ด้าน คือ ด้านตัวงาน
และ ด้านความสนใจในการทำงาน โดยผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปีมีภาวะ
ความเครียดในด้านตัวงาน และความสนใจในการทำงานมากกว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์
การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ($p < .05$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบ ภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 จำแนกตามอายุของผู้บริหาร
โดยรวมและรายด้าน

ภาวะความเครียดของผู้บริหาร สถานศึกษา	อายุของผู้บริหาร	\bar{X}	S.D.	df	p
1. ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล	น้อยกว่า 50 ปี	3.32	0.61	154	0.67
	50 ปี ขึ้นไป	3.21	0.63		
2. ด้านตัวงาน	น้อยกว่า 50 ปี	3.15	0.57	154	0.00*
	50 ปี ขึ้นไป	3.20	0.76		
3. ด้านความสนใจในการทำงาน	น้อยกว่า 50 ปี	3.25	0.46	154	0.50
	50 ปี ขึ้นไป	3.13	0.85		
ผลรวมภาวะความเครียด	น้อยกว่า 50 ปี	3.32	0.51	154	0.14
	50 ปี ขึ้นไป	3.22	0.80		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 12 พบว่า ภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 จำแนกตามอายุของผู้บริหารโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันจำนวน 1 ด้าน คือ ด้านตัวงาน โดยผู้บริหาร
ที่มีอายุน้อยกว่า 50 ปี มีภาวะความเครียดในด้านตัวงานมากกว่า ผู้บริหารที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป
($p < .05$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการลดภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1

วิเคราะห์โดยการจัดกลุ่มประเด็นต่าง ๆ และนำเสนอ ด้วยตารางค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) โดยคิดจากจำนวนผู้ที่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งพบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 154 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ดังแสดงรายละเอียดตามตารางที่ 13 – 15

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการลดภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล

ข้อเสนอแนะด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้บริหารทุกระดับควรมีการพูดคุยปรึกษากับผู้บังคับบัญชาของตน อยู่เสมอ ในขณะที่ผู้บังคับบัญชาของผู้บริหารทุกระดับควรจะเอาใจใส่ดูแล ตามได้ ห่วงใยต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหาร	40	25.97
2. ผู้บังคับบัญชาของผู้บริหารทุกระดับควรจะทำความเข้าใจในเนื้อหา งานทั้งที่เป็นงานนโยบายและงานด้านการบริหารกับผู้บริหาร และสร้างความชัดเจนในเนื้องานนั้นๆ เพื่อลดความรู้สึกลัว ผู้บังคับไม่บัญชาไม่ปฏิบัติหน้าที่ และแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจที่จะสื่อสารทำความเข้าใจร่วมกัน	30	19.48
3. ควรมีการจัดกิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมนันทนาการในบรรดาผู้บริหารทุกระดับ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์การทำงาน และลดภาวะความเครียดที่เกิดจากงาน อย่างน้อยได้ระบายความรู้สึกที่อัดอั้นจากการบริหารงาน	20	19.98

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะ ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในเรื่องต่าง ๆ เรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ผู้บริหารทุกระดับควรมีการพูดคุยปรึกษากับผู้บังคับบัญชาของตนอยู่เสมอ ในขณะที่ผู้บังคับบัญชาของผู้บริหารทุกระดับควรจะเอาใจใส่ดูแลตามได้ ห่วงใยต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหาร จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 25.97 ผู้บังคับบัญชาของผู้บริหารทุกระดับควรจะทำความเข้าใจในเนื้อหา งานทั้งที่เป็นงานนโยบายและงานด้านการบริหารกับผู้บริหาร และสร้างความชัดเจนในเนื้องานนั้น ๆ เพื่อลดความรู้สึกลัว ผู้บังคับบัญชาไม่ปฏิบัติหน้าที่ และแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจที่จะสื่อสารทำความเข้าใจร่วมกัน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ

19.48 ควรมีการจัดกิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมนันทนาการในบรรดาผู้บริหารทุกระดับ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิด ประสบการณ์การทำงาน และลดภาวะความเครียดที่เกิดจากงาน อย่างน้อยได้ระบายความรู้สึกที่อัดอั้นจากการบริหารงาน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 19.98

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการลดภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ด้านตัวงาน

ข้อเสนอแนะด้านตัวงาน	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรมีการกระจายภาระงานให้เหมาะสมกับความสามารถของบุคคล โดยดูความสามารถ ความถนัดในแต่ละเรื่อง และควรมีการจัดเตรียมงาน ประกันคุณภาพการศึกษาตั้งแต่เนิ่นๆ พัฒนาระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาให้เหมาะสมกับศักยภาพของขนาดสถานศึกษา มีเกณฑ์มาตรฐานตามขนาดสถานศึกษา	30	19.48
2. ควรมีการจัดระดมทรัพยากรการลงทุนทางการศึกษาให้เหมาะสมกับขนาด ประสบการณ์การทำงาน และอายุของผู้บริหาร คือ ไม่ระดม ทรัพยากรทางการศึกษาให้เกินศักยภาพตามที่ขนาดสถานศึกษาพอทำได้	20	12.98
3. ควรมีการกำหนดระยะเวลาการปฏิบัติงานให้เป็นระบบ ไม่เข้าข่าย ลักษณะของงานเร่งรีบ ควรมีการวางแผน การดำเนินงานไว้แต่เนิ่นๆ และกำหนดกรอบเวลาให้เหมาะสมกับภาระงาน หรือลักษณะงานที่ปฏิบัติอยู่	17	11.03

จากตารางที่ 14 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะ ด้านตัวงานในเรื่องต่าง ๆ เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ควรมีการกระจายภาระงานให้เหมาะสมกับความสามารถของบุคคล โดยดูความสามารถ ความถนัดในแต่ละเรื่อง และควรมีการจัดเตรียมงานประกันคุณภาพการศึกษา ตั้งแต่เนิ่น ๆ พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้เหมาะสมกับศักยภาพของขนาดสถานศึกษา มีเกณฑ์มาตรฐานตามขนาดสถานศึกษา จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 19.48 ควรมีการจัดระดมทรัพยากรการลงทุนทางการศึกษาให้เหมาะสมกับขนาด ประสบการณ์การทำงาน และอายุของผู้บริหาร คือ ไม่ระดมทรัพยากรทางการศึกษาให้เกินศักยภาพตามที่ขนาดสถานศึกษาพอทำได้ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 12.98 ควรมีการกำหนดระยะเวลาการปฏิบัติงานให้เป็นระบบ ไม่เข้าข่ายลักษณะของงานเร่งรีบ ควรมีการวางแผน การดำเนินงานไว้แต่เนิ่น ๆ และกำหนดกรอบเวลาให้เหมาะสมกับภาระงาน หรือลักษณะงานที่ปฏิบัติอยู่ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 11.03

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการลดภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ด้านความสนใจในงาน

ข้อเสนอแนะด้านความสนใจในงาน	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรลดความซ้ำซ้อนในเนื้องาน และจัดเนื้องานให้เป็นระบบหมวดหมู่ชัดเจน เพื่อง่ายต่อการปฏิบัติหน้าที่ เช่น งานด้านนโยบาย งานด้านการบริหาร งานด้านงบประมาณ งานด้านบุคลากร ควรแยกกันอย่างชัดเจน	19	12.33
2. ควรสร้างแรงจูงใจในการทำงาน และสร้างเป้าหมายในการทำงาน เช่น หน้าที่ตำแหน่งสูงขึ้น เงินเดือนสูงขึ้น	23	14.93
3. ควรมีร่วมมือกันระหว่างผู้บริหารในการสร้างนวัตกรรมใหม่ในงาน เช่น การเรียนรู้ร่วมกันของผู้บริหาร ในการปฏิบัติการทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งจะช่วยให้ไม่เกิดความเบื่องาน และรู้สึกว่าได้ได้รับความร่วมมือเอาใจใส่ในบรรดาผู้บริหารด้วยกัน	33	21.42

จากตารางที่ 15 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะ ด้านความสนใจในงานในเรื่องต่าง ๆ เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ควรมีร่วมมือกันระหว่างผู้บริหารในการสร้างนวัตกรรมใหม่ในงาน เช่น การเรียนรู้ร่วมกันของผู้บริหาร ในการปฏิบัติการทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งจะช่วยให้ไม่เกิดความเบื่องาน และรู้สึกว่าได้ได้รับความร่วมมือเอาใจใส่ในบรรดาผู้บริหารด้วยกันจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 21.42 ควรสร้างแรงจูงใจในการทำงาน และสร้างเป้าหมายในการทำงาน เช่น หน้าที่ตำแหน่งสูงขึ้น เงินเดือนสูงขึ้น จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 14.93 ควรลดความซ้ำซ้อนในเนื้องาน และจัดเนื้องานให้เป็นระบบหมวดหมู่ชัดเจน เพื่อง่ายต่อการปฏิบัติหน้าที่ เช่น งานด้านนโยบาย งานด้านการบริหาร งานด้านงบประมาณ งานด้านบุคลากร จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 12.33